



Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för vilt
Sandra Wahlund
010-2251465
sandra.wahlund@lansstyrelsen.se

BESLUT

2021-03-24
Elektronisk delgivning

1 (9)

Dnr 1686-2021

Söderhamn Norrala viltvårdsområde

Beslut om skydds jakt efter skarv

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) bevilja skydds jakt efter skarv (*Phalacrocorax carbo*) i Söderhamns kommun, enligt karta i bilaga 2.

Med stöd av 21 § jaktförordningen beslutar länsstyrelsen att skydds jakten får ske från motorbåt med motorn igång.

Med stöd av 59 § jaktförordningen beslutar länsstyrelsen att tillståndet till skydds jakt ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Dispensen och tillstånd till skydds jakt är endast giltigt under förutsättningar att nedanstående villkor följs.

Detta beslut ersätter tidigare beslut med samma datum och med samma dnr som detta beslut med hänvisning till att bilaga 2 har ändrats.

Villkor

1. Skydds jakt får bedrivas från och med beslutsdatum till och med 1 november 2021.
2. Maximalt 900 skarvar får fällas med stöd av tillståndet.
3. Skydds jakt får utföras av person som har fått tillståndsinnehavarens medgivande.
4. Skydds jakt får endast bedrivas av de angivna jakträttsinnehavarna inom respektive jaktområde (bilaga 2).
5. Jakt får inte bedrivas inom naturreservat, fågelskyddsområde eller sälskyddsområde.
6. I övriga områden som markerats i bilaga 3, inklusive ön Prästgrundet får skydds jakt inte bedrivas från och med 1 april till och med 15 augusti.
7. Enligt länsstyrelsens föreskrift 21FS 2018:19 från den 21 maj 2018 får personer som äger fastighet inom Gävleborgs län, bedriva jakt inom länet på allmänt vatten samt på holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman.

8. Jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna.
9. Skyddsjakten ska i möjligaste mån ske efter ungfåglar (brungrå fåglar med ofta tydligt ljus buk).
10. Fälls ringmärkt skarv ska ringen skickas till Naturhistoriska Riksmuseet.
11. Samma grundregler gäller som vid all annan jakt i fråga om att bland annat ha betalat viltvårdsavgift (statligt jaktkort) och att använda tillåtna jaktmedel.
12. Med tanke på risk för blyförgiftning ska fällda skarvar tas omhand på ett tillfredsställande sätt för att undvika att de konsumeras av rovfåglar.

Rapportering

Rapportering är en skyldighet för jakt som sker enligt detta beslut.

Rapporteringen ska ske snarast dock senast en vecka efter att skarv har fällts. Rapporteringen lämnas via länsstyrelsens hemsida:

<https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/djur/jakt-och-vilt/skarv.html>

Rapporten ska innehålla följande:

- Uppgifter om hur många skarvar som fällts samt om det är en ungfågel eller vuxen fågel som fällts
- Av vem, var och när det har skett
- Eventuella andra iakttagelser som kan vara av intresse, t.ex. effekter av skyddsjakten.

Beskrivning av ärendet

Den 4 mars 2021 inkom Söderhamn Norrala viltvårdsområde (sökanden) med en ansökan om skyddsjakt efter skarv. Bifogat till ansökan fanns även medgivande från Stora Enso skog, Skärså fiskarförening, Ljusne Sportfiskeklubb samt Norrala Östra VVO, vilka avser att delta i genomförandet av eventuell jakt. Ansökan gäller hela Söderhamns skärgård (bilaga 2) men delas upp i olika områden där respektive aktör ansvarar för skyddsjakten inom sitt område.

Sökanden önskar skjuta 1100 individer och därutöver pricka 50 ägg. I ansökan hänvisas till att populationen enligt den senaste inventeringen beräknas bestå av 11020 individer. Sökanden anger vidare att en minskning av populationen med mindre än tio % inte är populationsreglerande.

Sökanden hänvisar som skäl till ansökan den omfattande negativa påverkan som skarven har på fiskbestånden i havet och Söderhamnsfjärden. Till ansökan har det bifogats underlag där Söderhamns kommun gjort en bedömning av naturvärden kopplat till skarvens påverkan. I denna skrivelse hänvisar

kommunen bland annat till det omfattande restaureringsarbete som kommunen genomfört i syfte att skapa god ekologisk status i kommunens vattendrag förutom Ljusnan. Ekosystemen i de återställda vattendragen är under återhämtning och fiskpopulationerna är under uppbyggnad, skarvens predation riskerar därmed ha en omfattande negativ påverkan på populationerna. Ekosystemen i Ljusnans mynningsområde är däremot utslaget på grund av en omfattande utbyggnad av vattenkraft och det saknas därmed en egen fiskproduktion. Detta kompenseras genom odling och det släpps ut över 200 000 smolt årligen i älven. Det ökande predationstrycket från skarven innebär enligt kommunen en stor utsatthet för smolten, vilket i sig innebär en negativ påverkan på fiskpopulationerna i Ljusnans mynning. Detta kan i förlängningen också ha en påverkan på förutsättningarna för ett hållbart fiske och turistverksamhet i Ljusne.

Vidare beskriver kommunen hur det årligen går in stora mängder fisk i Söderhamnsfjärden för lek och födosök, vilket är något som även har lockat dit många fiskare genom åren och därmed resulterat i inkomster i form av turistverksamhet. Kommunen anger att skarvpopulationen befinner sig i nära anslutning till fjärden och menar därför att risken för omfattande negativ påverkan på samtliga fiskarter i fjärden är stor.

I ansökan hänvisas även till en bilaga från Kultur och samhällsservicenämnden i Söderhamns kommun, där de anger att Söderhamns skärgård har ett antal öar med höga natur- och kulturvärden, såsom Rönnskär och Storzjungfrun. Söderhamns kommun anges även ha fått motta utmärkelser för en attraktiv skärgårdskommun och har fått många goda omdömen för det fina båt- och friluftslivet. Besöksnäringen anges vara en viktig inkomstkälla för kommunen och målsättningen är att utveckla skärgårdsindustrin ytterligare. Under sommaren erbjuder den privatägda turistbåten M/S Moa kryssning i skärgården, den passerar bland annat öar där skarv häckar.

Nämnden beskriver att skarvens utbredning på öar nära bebyggelse och skärgårdstrafik har stor påverkan på skärgårdsupplevelsen för boende och turister. Skarvkolonierna anges orsaka stora besvär, i form av lukt och ljud för personer som befinner sig i närheten av skarvkolonierna.

Skarven anges hota yrkes-, sport- och helgfiskekulturen som finns då den äter stora mängder utplanterade fiskyngel, gädda och abborre.

Slutligen anger nämnden att skarvens häckning kan komma att påverka fastighetspriserna i området samt orsaka ekonomiskt bortfall för besöksnäringen och kommunen.

Motivering till beslutet

Vid prövning om skydds jakt ska medges gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall.

Gynnsam bevarandestatus

I den nationella förvaltningsplanen för skarv gör Naturvårdsverket bedömningen att skarven uppfyller kriterierna för gynnsam bevarandestatus. Detta baseras på att populationsstorleken har ökat kraftigt under lång tid, även om tillväxten nu stannat av, det geografiska utbredningsområdet har utökats kraftigt under de senaste decennierna samt att det finns gott om lämpliga livsmiljöer för artens häckning respektive födosök. Förvaltningen kan därmed koncentreras till att förebygga och/eller förhindra allvarlig skada.

Enligt resultatet från boinventeringen av skarv 2020 beräknades populationen i Söderhamn vara ca 11 000 individer. Häckningen betecknades dock som delvis fullföljd, på grund av den skydds jakt som genomfördes under 2020. Eftersom häckningen var delvis fullföljd har länsstyrelsen tagit hänsyn till detta genom att sänka den beräknade populationen till ca 9000 individer.

I en rapport från Naturvårdsverket och Viltskadecenter anges att en totalkvot på fem-tio % av populationens storlek bör användas som riktvärde vid skydds jakt. Med det i åtanke så anser länsstyrelsen att det önskade uttaget bör justeras ner till 900 individer.

Annan lämplig lösning

Under 2021 har länsstyrelsen beviljat störningsåtgärder mot skarv i Skärså, dnr 1608-2021 och i Söderhamnsfjärden samt på och vid obebyggda öar norr om skarvkolonin i Sandarne, dnr 1727-2021. Länsstyrelsen anser att störning av skarv i samband med skydds jakt krävs för att begränsa allvarlig skada. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon annan lämplig lösning på problemet.

För att skydda vilda djur eller bevara livsmiljöer för sådana djur

Fiskehandläggare vid länsstyrelsen har konstaterat att det är generellt låg rekrytering av framför allt rovfiskar längs Gävleborgskusten. Därav är det viktigt att värna om de rekryteringsområden för fisk som det finns kännedom om och som det finns indikationer på att de fungerar väl. Lekperioder för fisk som är lämpligt byte för skarv är särskilt känsliga. Detta eftersom stora ansamlingar av fisk är relativt stationära och blir därmed ett lätt byte för skarv. Perioden 1 april till 15 juni, är särskilt känslig för flera arter, bland annat abborre. Stora arter som gädda och gös är i vuxet tillstånd inte lämplig som föda för skarv, däremot är avkommorna känsliga under uppväxtperioden, mellan slutet av augusti till början på september.

Länsstyrelsen kan konstatera att flera av havsvikarna och de större vattendragen längst Söderhamns kust är viktiga lek och rekryteringsområden för fisk. Bland annat för vårlekande arter som abborre och mört men även för gös. I området har det investerats medel både på kommunal, statlig och EU-nivå.

Enligt EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC (Luxemburg, 2013) kan beslut om skydds jakt fattas även om det inte går att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvar födosöker i ett begränsat område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fiskesamhället indikera att skarvens predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det ska inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser dock att det av praktiska bevisskäl i praktiken kan behövas en mer pragmatisk bedömning av om det riskerar att uppstå allvarlig skada.

Jakt vid etablerade skarvkolonier undantas av etiska skäl, men även för att risken för oönskad expansion av skarvens utbredning bedöms öka vid ett sådant förfaringsätt.

Sökanden har även ansökt om prickning av 50 ägg. Äggprickning utförs i syfte att minska kullarnas storlek. Åtgärden har framför allt effekt på lokal nivå. Prickning av ägg bör dock endast användas då skador eller andra olägenheter inte kan motverkas i tillräcklig omfattning på andra sätt. I detta fall anser länsstyrelsen att störningen blir alltför stor då dessa skarvar häckar i träd och ansökan om prickning bör därför avslås.

Länsstyrelsen gör bedömningen att skydds jakt efter skarv krävs för att förhindra allvarlig skada i områden med känsliga fiskpopulationer i Söderhamns kommun och ansökan ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 29 § första stycket jaktförordning (1987:905) får länsstyrelsen, om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, ge tillstånd till skydds jakt.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Information

Länsstyrelsen vill erinra om att enligt 14 b § förordning om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter (1998:944) får patroner som är laddade med blyhagel inte användas

1. vid skytte som inte är jakt,
2. vid jakt på våtmarker, eller
3. vid jakt över grunda delar av öppet vatten.

Om villkoren inte följs kan länsstyrelsen komma att dra in tillståndet.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Joel Isensköld med tillförordnad enhetschef Sandra Wahlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia

1. Naturvårdsverket
2. Kustbevakningen
3. Gävleborgs ornitologiska förening

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över jaktområde
3. Karta över de områden där skydds jakt inte får bedrivas

Bilaga 1 Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas. Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras, samt
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

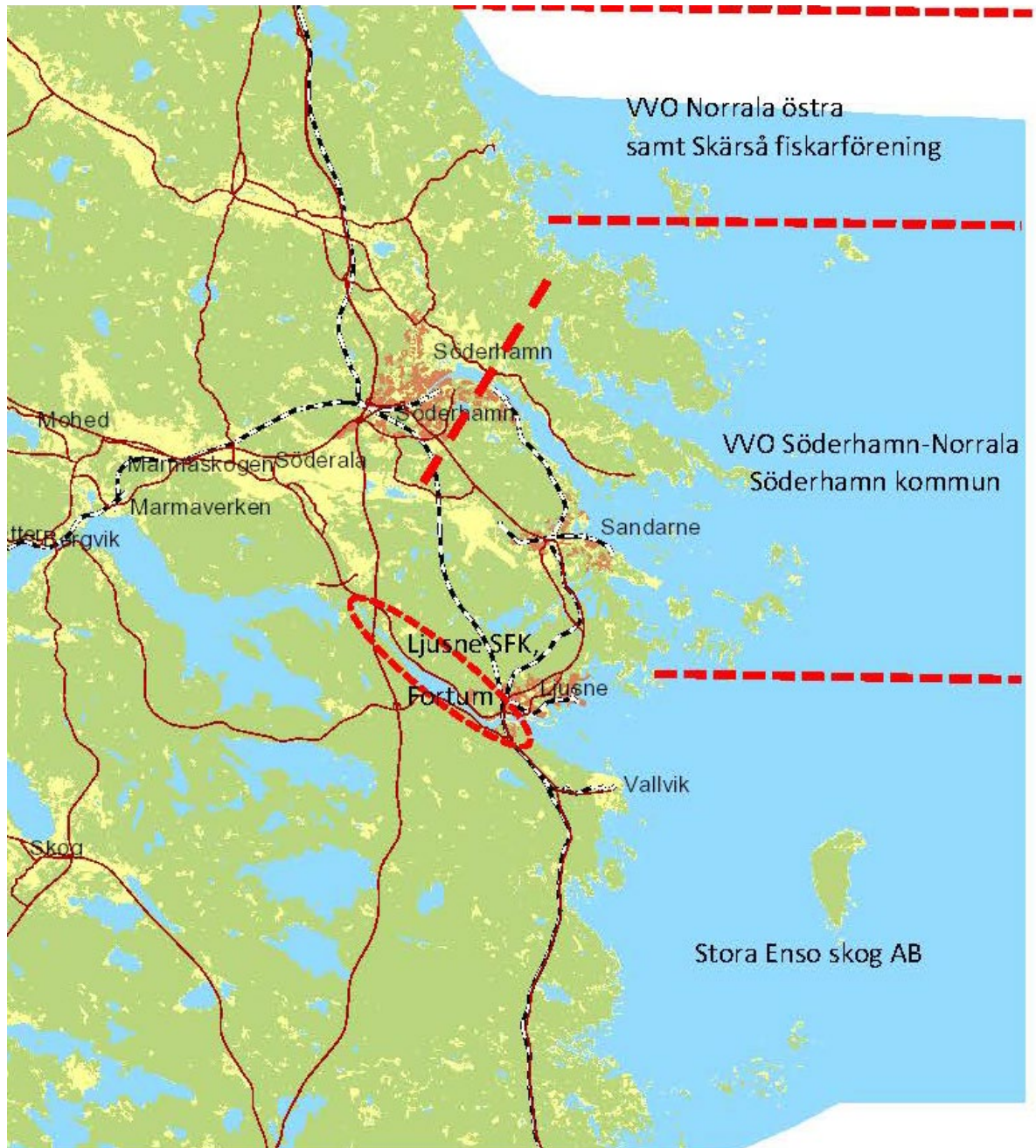
Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 1686-2021.

Bilaga 2 – Jaktområden



Bilaga 3 – Områden där skydds jakt ej får bedrivas mellan 1 april och 15 augusti

